

SCIENCE FICTION

Dannie Plachta

Ben Bova

146 další logický krok

„Skutečně nechápu, co s tím mám já společného," podivil se muž z CIA. „A upřímně řečeno, mám mnohem důležitější práci."

Fyzik Ford pohlédl na generála LeRoye, v jehož tváři se objevil přísný výraz, prozrazující neodvolatelné rozhodnutí.

„Chtěl byste si to ověřit osobně?" zeptal se generál nevinně.

Muž z CIA pohlédl na hodinky. „Dobře, když mě to příliš nezdrží. Stejně tu mařím čas zbytečně."

Generál vstal ze židle. „Nebude vám to trvat dlouho, že, Forde?"

„Samozřejmě ne," ujistil ho Ford a pro sebe si utrousil něco o věčnosti vesmíru.

Muž z CIA útrpně pokrzedchl a vykročil ke dveřím. Opustili generálovu kancelář a kráčeli dolů tmavou, opuštěnou chodbou, ve které se jejich kroky důle rozléhaly.

„Znovu připomínám vážnost situace," řekl generál muži z CIA. „Osm důstojníků generálního štábu požádala buď o propuštění z armády, nebo byli převezeni rovnou do ústavu pro duševně choré, a to prosím po jediné lekci na počítači."

Muž z CIA se zachmuřil a vyštěkl: „Je tento prostor bezpečnostně zajištěn?"

Generál zrudl. „Tato budova je tak bezpečná jako kterýkoliv jiný armádní objekt, pane. A je prázdná. V tuto hodinu jsme zde jediné živé bytosti. Neponechal jsem nic náhodě."

„Jen abych měl jistotu."

„Možná že když vám řeknu něco víc o tom počítači," změnil Ford předmět rozhovoru, „uděláte si aspoň přibližnou představu o tom, co vás čeká."

„To je dobrý nápad," přikývl muž z CIA.

„Víte již, že je ta nejmodernější, nejsložitější a taky nejcitlivější počítač na zeměkouli..."

„Je mi známo, že Oni nic podobného nemají," poznamenal muž z CIA.

„A taky snad víte, že byl sestaven k simulování skutečných válečných situací. Vedeme v tomto počítači války... války s řízenými střelami, bombami a plynem. Počítač nás informuje o osudu každé střely, každého města, každého člověka... kde zemře, kolik letadel je ztraceno, kolik automobilů nenastartuje za chladného rána, zda je bitva

vyhrána nebo prohrána..."

LeRoy výklad krátce přerušil. „Počítač provádí tyto analýzy pro obě válčící strany, takže víme, jak jsou na tom i Oni.“

V posunku muže z CIA byla patrna netrpělivost. „Simulovaná hra na válku není žádnou novinkou. Tím se zabýváte už léta.“

„Ano,“ podotkl Ford, „ale tahle mašina je úplně jiná. Zpracovává mnohem podrobnější a komplikovanější programy a zároveň je dalším logickým krokem v: vývoji strojově simulovaných válečných her.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Připojili jsme k počítači speciálně upravený elektroencefalograf...“

Muž z CIA se zastavil. „Elektro – co?“

„Elektroencefalograf. To je přístroj, který zaznamenává elektrické impulsy mozku. Podobný elektrokardiografu.“

„Aha.“

„A my jsme tomuto EEG dali zpětný chod. Takže z přístroje na měření výstupních hodnot elektrických impulsů mozku jsme vyvinuli zařízení, které převádí informace zaznamenané na magnetickém pásku počítače do soustavy elektrických signálů, které jsou pak předávány mozku!“

„Tomu nerozumím.“

„Představte si,“ navázal generál, „že sedíte u kontrolního panelu počítače. Hlavu vám pokrývá speciální přilba. Spustíte chod počítače a vidíte výsledek.“

„Ano,“ pokračoval Ford. „Mis-

to členění nekonečného sloupce číslic, vycházejících z tiskárny počítače... skutečně vidíte právě vedenou válku. Dokonalá zraková a sluchová halucinace. Sledujete probíhající boje a podle toho, jak měníte taktiku a strategii, na vlastní oči vidíte výsledný efekt.“

„Náš nápad spočíval v tom, že jsme chtěli usnadnit členům generálního štábu zviditelnění strategických situací,“ doplnil ještě generál.

„Ale každý, kdo použil počítač, odešel z činné služby nebo zešilel,“ suše konstatoval Ford, nočež se muži na chvíli odmlčeli.

Pak muž z CIA pozorně pohlédl na LeRoya. „Vy jste také použil počítač.“

„Použil.“

„Sloužíte ale dál a ani jste se nezhroutil.“

Generál přikývl. „Byl jsem to taky já, kdo vás sem pozval.“

Než k tomu mohl muž z CIA něco poznamenat, ozval se Ford, který oznamoval: „Počítač je umístěn za těmito dveřmi. Pošpěsme si, ať to máme za sebou, dokud ještě nikda není v budově.“

Vstoupili. Fyzik a generál vedli muže z CIA místností vyplněnou řadami masivních konzolí.

„Všechno je tranzistorové a miniaturizované,“ začal vysvětlovat Ford. „Je to jediný způsob, jak bylo možno do počítače zabudovat tolik komponentů a přitom jej instalovat v této přízemní budově.“

„V přízemní budově?“

„Samozřejmě, tady je jenom kontrolní stanoviště. Většinu budovy ale vyplňují obvody, paměťová banka a další políebná zařízení.“

Dovedli ho až k malému stolu, vybavenému kontrolními tlačítky a číselníky.

„Protože jste doposud nikdy nepracoval s počítačem,“ řekl Ford, „generál bude kontrolovat průběh operace. Tady si sedněte a pozorně sledujte, co se bude dít.“

Generál usedl do jednoho z pohodlných křesel a na hlavu si nasadil groteskně vypadající zařízení, které bylo spojeno s ovládací deskou půl tuctem drátů. Muž z CIA také poněkud váhavě usedl do svého křesla.

Když i jemu nasadili jednu z objemných přileb, vzhlédl a malinko přimhouřil oči, do kterých mu padalo ostré světlo lampy.

„Není... není to nebezpečné?“

„Proboha ne,“ řekl Ford. „Jestli se bojíte o své duševní zdraví, i z budíte bez obav. Nejste členem generálního štábu, a tak by to nemělo... nebude to mít na vás ten účinek jako na ně. Ujišťuji vás, že jejich reakce rozhodně neměly příčinu v počítači jako takovém.“

Přikývl a dal si před obličej sklopit průhledné hledí. Chvilí nehybně seděl a sledoval, jak generál mačká různá tlačítka a poté otáčí číselníkem.

Přilebou mu pronikl jeho ztlu-

mený hlas: „Slyšíte mě?“

„Ano.“

„V pořádku, začneme. Znáte variantu Jedna-Dva-Jedna? Tu nyní rozjedeme.“

Variantu Jedna-Dva-Jedna byla standardní válečnou hrou. Muž z CIA ji znal do všech podrobností. Pozoroval, jak se generál pohodlněji usadil, stiskl další tlačítko a založil ruce na hrudi. Rada světel na deskovém panelu se postupně rozsvěcovala a zhasínala, jedno, druhé, třetí... dolů na konec řady, pak zpět na začátek, rozsvítí, zhasne, rozsvítí a zhasne...

A pak zcela překvapen to uviděl!

Vznášel se v prostoru a vše se mu promítalo v nejasné, jakoby snové dvojexpozici. Měl pocit, že v jediném, nedefinovatelném okamžiku vidí množství obrazů a slyší mnoho hlasů, a ačkoliv to bylo smícháno dohromady, dávalo to jakýsi tajemný smysl.

Na chvíli ho zachvátila panika a chtěl strhnout přilbu z hlavy. „Je to jenom iluze,“ přesvědčoval se a silou vůle se snažil uklidnit podrážděné nervy. „Jenom iluze.“

Právě pozoroval Mexický záliv. Po pravé straně byla Florida a klenoucí se pobřeží jihovýchodních Spojených států. Dokonce rozeznával i řeku Rio Grande.

Uvědomil si, že varianta Jedna-Dvě-Jedna začíná objevením nepřátelské ponorky v zálivu. Celý prostor pozoroval z oběžné dráhy a přitom ale současně viděl

i pod mořskou hladinu, kde se právě mihl hrozivý stín ponorky klouzající průzračně modrou vodou.

Hlídkové letadlo ponorku objevilo a vysílá varovný signál základně.

Podmořský obraz se pojednou rozplývá ve vějíř bublin. To byla odpálena raketa. V několika vteřinách následuje další výbuch, tentokrát hlubinně nálož, která nemilosrdně ničí ponorku.

Máto há, že byl v téměř okamžiku u každé události. Jednotlivé detaily byly zdůrazněny a celkový obraz zůstával mučivě jasný.

Šest nepřátelských ponorek v Golském zálivu odpálila řízené střely. Čtyři z nich byly okamžitě potopeny, ale přilíží pozdě. New Orleans, St. Louis a tři vojenské letecké základny byly smazány z povrchu zemského výbuchy vodíkových bojových hlavíc.

Muž z CIA znal úvodní kapitoly této války. První vypálení nepřátelské rakety byla signálem pro celé svazky raket a bombardérů k útoku proti Nepříteli. Chvilími nemohl rozlišit, zda záblesky atomových explozí a hřibovitě mraky jsou nad Chicagem, Šanghaí, New Yorkem, Novosibirskem, Baltimorem nebo Budapeští.

Nebyl v tom stejně žádný rozdíl. Všichni to v prvních hodinách války dostali; stejně tak Londýn, Detroit, New Delhi jako další a

další města.

Obranné systémy válčících stran plnily své poslání dobře. Projevil se ale citelný nedostatek antiraket. V porovnání s účinnými raketami jsou obranné systémy mnohem nákladnější, a tak každý raději konstruoval prostředky zstrašující než obranu proti nim.

Rakety startovaly z ponorek, poterních nosičů, podterních sil a stratosférických letadel, ty nejtajenější byly odpalovány automaticky, jakmile velitelské stanoviště přestalo vysílat kontrolní signály. Obranné systémy byly postupně přetíženy. A když došly bomby, řízené střely rozsevaly radioaktivní prach, bakterie a plyn. Dál o dál. Po šest dní a šest požárů prosvícených nocí.

Zážeh, start, cíl, útok, smrt.

Konec, myslí si muž z CIA. Rakety jsou vystřeleny, letadla zničena, národy, které vyrobily zbraň, neexistují. Podle všech mu známých vojenských pravidel válka skončila.

Přesto ale boje pokračovaly. Počítač kombinuje dál. Pořád ještě zbývalo mnoho způsobů, jak zabít nepřítele. Armády bojující na čtyřech kontinentech se valily po dobytých územích, z moří jsou vrhány proti nepřátelským břehům.

Válka pokračovala. Ač se to zdálo neuvěřitelné. Když tankům došly pohonné hmoty a vyhaslé plamenomety se staly nepotřebnými, a když už i prozaické dělo-

střelectvo zůstalo bez nábojů, tak ještě zbývaly obyčejné pušky, ještě obyčejnější bajonety a dokonce i šavle.

Pyšné armády potomků Alexandrů, Caesarů, Timujinů, Wellingtonů, Grantů a Rommelů pozbyly schopnosti dalšího vývoje.

Válka pokračovala dál. Pomalu a nevyhnutelně se armády rozpadaly ve stále menší a menší jednotky, až sužovaná, zmučená země, která se ještě ani nestavěla vzpamatovat z nukleárního úderu, opět duněla pod kroky banditů a ozbrojených lupičů. Malé zdivočelé skupiny, ztracené v cizích zemích, daleko od svých zničených domovů a pobitých rodin pokračovaly ve válečné frašce, živořily ze dne na den, šířily své spolubochany a postupně tak zaváděly a znovuobnovovaly hrůzu starého teroru oko za oko, zub za zub.

Byl svědkem postupného rozpadu světa. Smrt teď byla záležitostí individuální a zcela strašila svůj ještě před nedávnem tak masový charakter. Fascinován a téměř v agónii viděl muž z CIA nescetné způsoby umírání. Vražda byla jenom jedním z nich vedle radfacy, epidemie, jedovatých plynů, roznášených kdysi tak nevinnými větry, a konečně ten nejúčinnější způsob – hladovění.

Tri miliardy lidí (přidej nebo uber nic neznamenajících sto milionů) obývaly planetu Zemi před vypuknutím války. Nyní, většina z těch, kteří přežili a nezahynuli

v bojích, byla vydána na milost a nemilost neúprosnému hladu.

Dlouhá temnota pokryla Zemi. Život pokračoval jen pro pár žalostných, zahořklých, paderžlivých lidí. Města opanoval mor. Knihy posloužily jako palivo. Vádění ukynulo. Civilizace planety Země byla zcela zničena.

Pomalu mu sňali přílbu z hlavy. Zjistil, že je tak zesláblý, že ani nezdvihne ruce, aby pomohl. Třásl se a byl smáčen potem.

„Teď víte,“ řekl Ford potichu, „roč se vojáci hřoutili, když použili počítač.“

Generál byl ve tváři popelavě šedý. „Jak může člověk se svědomím vést vojenské operaci, když přesně ví, že takhle bude její výsledek?“

Muž z CIA si zapálil cigaretu, silně potáhl a prudce vydechl kouř. „Jsou všechny válečné hry... podobné této? Každá varianta?“

„Některé jsou mnohem strašlivější,“ řekl Ford. „Vybrali jsme pro vás jednu z průměrných. Často se stane, že i pouhé a nevinné varianty přestřelky se vymknou z rukou a končí podobně.“

„Tak... co budete dělat? Proč jste mě pozvali? Co já mohu?“

„Pracujete v rozvědce, ne?“ zeptal se generál.

„Ano, ale co to má s tím společného?“

Generál se na něj dlouze zahleděl.

„Po této lekci záleží už jen na vás, jestli přesvědčíte své lidi,

aby přestali prezidentovi vnucovat tvrdý kurs. V armádě jsme si tohle už vyřešili. Viděl jste to sám."

Přeložil BOHUSLAV CIHLAR

ben bova

nepatrná chyba ve výpočtu

Nathan French byl matematik. Pracoval ve výzkumném ústavu, posazeném na jednom z nesčetných kalifornských vršků, odkud byl překrásný výhled na malebné pacifické pobřeží.

Nathan celkem ničím matematika nepřipomínal. Byl vysoký, šlachovitý a rád hrával házenou. Povahu měl klidnou, ale při vzrušenějších diskusích začal dunotit a někdo mu pak nerozuměl. V obličejí vypadal jako kůň a to zřejmě způsobilo, že kromě matematiky v ničem nevzbuzoval pozornost. Na své okolí nepůsobil ani nervózním ani roztržitým dojmem, naopak, tvář mu často zdobit vycpaný „koňský“ úsměv.

Kdykoliv ústav dostal nový úkol, byla Nathanova badatel-

ská duše obvykle zaujala zcela jiným problémem. Právě tak tomu bylo i v případě, kdy ústav obdržel státní zakázku na zpracování studie o znečišťování ovzduší.

„Jsem přesvědčen, že je možné vypracovat metodu předpovědi znečištění,“ řekl tehdy Nathan Feditell ústavu, laskavému dr. Moneygrinderovi.

Moneygrinder na Nathana chvilku civěl skrz tlusté bifokální čočky a pak srdečným, otcovským hlasem pronesl: „Dobře, chlapče, neotálej a pusť se do toho. Víš, že podporuju všechno, co vede k prohloubení lidského poznání.“

Když Nathan opustil ředitelovu přepychovou kancelář, Moneygrinder pomalu vyprostil své kulatoučké tělo z plyšového křesla a hluboce zamýšlen přešel k oknu. Soustředěně pozoroval San Andreas Fault, tektonické zlom země, který vzadu za zpola zaplněným parkovištěm směřoval mezi eukalyptu vými stromy svěže zelenou trávou kolem budovy ústavu, odkud se tento nezvykle přímý, čtyři stopy vysoký hřeben zbrázděné země táhl podél opuštěného kostelíku na vrcholku kopce do nekonečné dál.

Při pohledu na Fault si Feditell v myslí pokaždé vybavoval, co udělá, když se země začne otřásat. Nepocítoval strach, prostě byl jenom opatrný. Když

jednou začalo znečištění neočekávaně, právě uprostřed pracovní porady, Moneygrinder vyskočil oknem, přeběhl parkoviště a na východní, bezpečnou stranu Faultu se dostal dříve, než se polovina mužů jeho věku stačila vůbec zdvihnout ze svých křesel. V ústavu se potom dlouho mluvilo o překvapivé lhostivosti toho malého, tlustého človíčka.

Asi za rok od první rozmluvy o možnosti předpovídat znečištění seděl Moneygrinder pohodlně rozvalen ve svém plyšovém křesle a snažil se projevovat zájem a současně vypadat neutrálně, což se mu jako obvykle při Nathanově výkladu nedařilo.

„Rozumíte?“ ozval se Nathanův vzrušený hlas. „Pak už zbývá jenom převést tento postup na druhou stranu rovnice.“

„Tím...“ přitakal Moneygrinder. „Tvé závěry pak...“

„Jsem správně,“ přerušil ho Nathan. „Máte-li dostatek podkladů, můžete předpovědět nejen, kdy znečištění vypukne ale i jeho intenzitu.“

Moneygrinderovy oči se užnemy rozšířily. „Jsi si tím jist?“

„Konzultoval jsem to s geofyziky z techniky a ti s mou teorií souhlasí.“

„Hmmm.“ Moneygrinder nervózně poklepal obtloustlými prsty na desku stolu. „Vím, že

149

se to vymyká tvému oboru, Nathane. ale..., můžeš skutečně předpovědět zemětřesení, nebo je to všechno jenom teorie?"

"Samozřejmě, že mohu zemětřesení předpovědět," usmál se Nathan. „Jedno bude příští čtvrtek.“

„Příští čtvrtek? Kde?"

„Přímě tady. Ve Faultu.“

„Ježíšmarjá.“

Bělejší než křída Moneygrinder zouplně: „Velké zemětřesení?"

„Jo.“

„Předpověděl to také ti z techniky?"

„Ne. Já to předpovídám. Oni se mnou nesouhlasí. Tvrdí, že jsem převrátil gama faktor ve čtrnácté soustavě rovnice. Tak si to teď ověřuji na počítači.“

Do Moneygrinderových povadlých tváří se částečně vrátila barva.

„Aha... hm, rozumím. Výsledek mi hned oznam, ano?"

„Jistě.“

Následující ráno zazvonil v Moneygrinderově kanceláři telefon. Byl to Nathan.

„Počítač zatím potvrzuje názor lidí z techniky. Já si myslím, že je v programu nějaká chyba. Přesnost práce počítače je závislá na kvalitě lidí, kteří ho obsluhují. Jak mohu věřit počítači, když nemám důvěru k lidem, kteří vytvořili program?"

„Chápu tě Nathane," řekl Moneygrinder. „Přesto pokračuj

v ověřování a kontrole.“

Zavěsil a usmál se pro sebe: „Dobrák Nathan, veliký teoretik, ale ve skutečném životě je úplně bezbranný.“

Když mu sekretářka přinesla ranní kávu a neopomenula ho přilom i polechtat za uchem, zamvšleň zabručel:

„Měl bych se sejít s bankéři v New Yorku.“

„Ale říkáš jsi, že nebudeš jejich peníze potřebovat, když se obchody tak dobře rozběhly.“

Kyselé přikývl. „Říkal, ... přesto zařídí schůzku na příští čtvrtek. Odjedu ve středu odpoledne a zůstanu v New Yorku do neděle.“

Překvapeně na něj pohlédla.

„Slibil jsi mi...“

„No, no, no," snažil se ji uchlácholit. „Přiletiš za mnou v pátek nočním letadlem a sejdem se v hotelu.“

Tváří ji přelétl úsměv a zašeptala: „To víš, miláčku.“

Mart Clumber ještě ani nestihla strávit svůj oběd, když zazvonil telefon a na druhém konci aparátu se ozval Nathan.

Clumber byl Nathanovým spolupracovníkem několik let. Začal jako asistent programátor a za dva roky se stal vedoucím oddělení a přímým nadřízeným Nathana. Ale jen na papíře, protože Nathanovi, který vždy pracoval samostatně, nikdy nešéfoval. Moneygrinderovi bylo jasné, že Clumber jde tvrdě za kariérou, a pomohl

proto mladému asistentovi k teplému místu ve vládním úřadě ve Washingtonu.

„Ahoj Nathane, jak se ti daří ty škrabáku?“ křičel Climber ve své washingtonské pracovně do telefonu a zároveň si v díšti četl rozvrh schůzek na tento den. Tři setkání s agenturami a odpoledne dvě pracovní porady.

„Uklidni se, mluv pomaleji.“ snažil se přátelským tónem Nathana usměrnit. „Tomu tvému drmolání není vůbec rozumět.“

O třicet minut později Climber stále ještě s Nathanem telefonoval. Nervózně se vrtěl ve své pohodlné židli, kravatu měl povolenou, košilí rozepnutou a první ze schůzek v díšti přeskřítnutou.

„Ještě jednou Nathane.“ řekl do telefonu. „Předpovídáš velké zemětřesení v okolí San Andreas Faultu na příští čtvrtek ve čtrnáct třicet pacifického času. Ale lidi z techniky a počítačů s tvými závěry nesouhlasí.“

Po dalších deseti minutách to byl opět Climber: „Ano, ano... jistě že si pamatuju, jak jsme čas od času nějaký ten program zkopali. Ale i ty jsi dělal nějaké ty chyby. Počkej, něco ti řeknu. Pokračuj v ověřovací kontrole. Když se potvrdí, že tvé závěry jsou správné, okamžitě mi zavolej. Bude-li to nutné, půjdu osobně informovat prezidenta. Jasný?“

Climber zamyšleně zavěsil.

„Chudák Nathan, asi nemá všech pět pohromadě.“ povzdechl si „Příští čtvrtek. He, he. Příští čtvrtek. Hm...“

Podíval se do diáře a zjistil, že má příští čtvrtek jednání s firmou Boeing v Seattlu.

„Jasliže to bude velké zemětřesení, celé západní pobřeží se může zřítit do Pacifiku. To snad ne... Nathan už selhává, to je to. Počkat, kam až vlastně zasahuje Fault?“

Stiskl bzučák na svém pracovním stole.

„Ano, pane Climbere?“ ohlédla se sekretářka.

„Tu konferenci příští čtvrtek v Seattlu.“ začal poněkud nerozhodně a na chvíli se zamyslel. Rozhodnutí ale na sebe nedalo dlouho čekat.

„Zrušit.“

Přestože Nathan French našel zálibu v alkoholu, navštívil v úterý útulný bar zavěšený na kamenitém útesu nedaleko ústave, přímo nad pěšičím Pacifikem. Mechanicky rozkousával led, kterého měl plná ústa, a snažil se přijít na kloub tomu, proč počítač nesouhlasil s kontrolou čtrnácté soustavy rovnice. Ostatní se shodovalo perfektně, čas i síla podle RichtEROVY stupnice. Kromě vektoru, který udává hodnoty směru. Někdo musel udělat chybu při čtení instrukcí pro programování. To je jediné vysvětlení. S provinilým úsměvem zaplatil a kvapně opustil bar.

„Musím ještě překontrolovat program," říkal si v duchu. „Musím ho překontrolovat!"

Ve čtvrtek ráno byl Nathan znechucen. Počítač trval na chybě ve čtrnácté soustavě rovnice a k dovršení všeho žádný programátor nebyl v ústavu k nalezení. Zřejmě sabotují jeho program, ale proč?

Procházel prázdnými chodbami a doufal, že se mu podaří některého z programátorů najít. Bezvýsledně. Potkal jen několik kolegů, kteří ale ve spěchu opouštěli ústav a ve vozech se úprkem hnali na dálnici.

V hale do Nathana vrazil fyzik z druhého oddělení.

„Promiňte," omluvil se a chtěl pokračovat k hlavnímu východu.

„Počkejte," vyštěkl na něj Nathan a přidržel ho za rukáv saka.

„Vyznáte se v programování počítače?"

„Ani trochu."

„Tak mi aspoň řekněte, co se vlastně děje. Kde jsou všichni?"

Fyzik na něj vytřeštil své, krátkozraké oči. „Copak to nevíte, pane? Dnes odpoledne tu bude velké zemětřesení a celá Kalifornie se sesune do oceánu!"

„Tak tohle," vydechl Nathan. Fyzik vyprostil ruku a rozběhl se. Po chvíli se zastavil a zakřičel. „Utečte, dokud je čas. Na východ od Faultu. Silnice bu-

dou brzy ucpané."

Nathan se zamračil. „Mám ještě asi hodinu času," zamumlal si pro sebe. „Chybu dělá počítač. Hrozné, jaký efekt to asi vyvolá v oceánu, až se tam sesune celá kalifornská pobřeží."

Ani nepostřehl, že mluví sám k sobě. Nikoho tím stejně nerušil, protože už byl v ústavu zcela sám.

Kromě počítače.

Překontroloval znovu celý program a trápil se s nepodadajícími rovnicemi, když se poprvé ozvalo zádunění. Zprvu připomínalo jen vzdálené hřmění. Pak se místnost začala otřásat a dunění sílilo. Nathan pohledl na hodinky. Čtrnáct třicet dva.

„Věděl jsem to," zajásal a vltězně se otočil k počítači. „Všechno ostatní je taky správně, včetně čtrnácté soustavy rovnice."

Podílela a stěny budovy se nebezpečně kymácely a tak probáhnout chodbou ven bylo mnohem obtížnější než procházka po palubě lodí v rozbouraném moři.

Dokud se nedostal z budovy, tak ho ani nenapadlo, že by snad mohl zahynout. Oblouha venku byla temná, země se otřásala a hřmot nabyl takové intenzity, že ho to téměř ohlušilo. Prudká víchřice hnala mračna prachu a svým kvílením podmalovávala mučivé stěny země.

Na krok před sebe neviděl. Cloumáno víchrem a s očima zaslepeným prachem nerozeznával, kterým směrem prochá. Dohře věděl, že bezpečí je na druhé straně Faultu, ale jak se tam dostat?

A pak následoval biblický záblesk, provázený drtivým, uší trhajícím hřmotem. Strašlivá nárazová vlna srazila Nathana k zemi. Ztratil vědomí. Jeho poslední myšlenkou bylo, že měl pravdu a mýlil se počítáč.

Když se probudil, slunce slabě prosvítalo šedivou mlhou. Bylo bezvětrí a nezvykle ticho.

Těžce se postavil na nohy a rozhlédl se. Budova ústavu byla na svém místě. Nathan stál uprostřed parkoviště, kde viděl jedině své, prachem pokryté auto.

Ze parkovištěm, v místech, kde bývaly eukalyptové stromy, spatřil okraj útesu, ze kterého ještě padaly do zpěňného oceánu děmající kameny a půda.

Dovrhnout k jeho okraji a zabledl se přes vodní hladinu k obzoru. Pomalu, ale jistě nabýval přesvědčení, že nejbližší pevninou bude asi Evropa.

„Do pytle,“ ulevil si. „Ten počítač měl přece jenom pravdu!“

PŘELOŽIL

BOHUSLAV CIHLAŘ

donnie plachta

osmnáct minut

Pan Smith se právě chystal namixovat středně silný koktej, když hlučná exploze otřásla celým domem tak silně, až se skácela otevřená láhev vermutu. Zatímco kostky ledu ještě zvonily ve sklenici, Smith uklidil láhev ginu a vyběhl ven. Purpurový západ slunce, jemuž se obdivoval ještě před několika pěti minutami, narušovala žhnoucí záře sto metrů od domu.

„Můj bože!“ vypravil ze sebe a ulíkal zpátky zavolat na policii.

Dal si povzbuzující doušek ginu přímo z lahve, ale přitom ho zase vyděsil dlouhý sykot přicházející z otevřených dveří. Když zvuk neutichl ani na minutu, Smith opatrně vyhlédl na verandu a spatřil hustý opar vycházející z míst, kde před chvílí pozoroval tu zářící věc. Trochu vystrašený vyčkával a asi pět minut mluho pozoroval. Když už byl na odchodu pro další lok ginu, z mlhy se vynořil jakýsi muž a řekl:

„Dobrý večer!“

„Dobrý večer,“ opáčil Smith. „Vy jste od policie?“

„To ne,“ odpověděl neznámý. „Já jsem odamtud.“ Ukázal do mlhy. „Konečně začalo pracovat moje chladičí zařízení.“

„Jste kosmonaut,“ rozhodl Smith.

„Urazil jsem jenom pár set mil,“ skromně pokrčil rameny neznámý. „Jsem spíš cestovatel časem.“

Odmíchl se, aby si mohl zapálit černé cigáro.

„První a jediný cestovatel časem,“ dodal s nádechem pychy v hlase.

„Tak dobře, pojďte dál, aspoň se napijeme. Vermut je sice pryč, ale gin jsem zachránil.“

„Rád,“ řekl neznámý a společně vstoupili.

„Z minulosti, anebo z budoucnosti?“ zajímal se Smith, když hostu podával lahev.

„Z budoucnosti,“ odpověděl po menší pauze cestovatel. „To bodu,“ usmál se a vrátil láhev.

„Hm,“ řekl Smith, hledající pohodlnou pozici. „myslím, že

mi o tom docela rád něco povíte."

"Ale ano."

"Jinak jako doma."

Smith mu znovu podával láhev.

"No tak — nejdřív jsem dokončil výpočty, s obvyklou tolerancí plus mínus..." udělal přestávku na další lok, "toho mínus jsem se trochu bál."

"Ale využil jste příležitosti," skočil mu Smith do řeči.

"Samozřejmě. Ale vyšlo to trochu minus. Právě tak dost, aby to zničilo svět."

"To je dost blbé," komentoval Smith a sáhl po láhvi.

"No. Abyste rozuměl, uvolnilo se tolik energie, že úplně spálila Zemi mého času. Ta síla mě pak hnala celou cestu až sem. Mimochodem, jestli jsem vás vyrušil, tak je mi velice líto."

"Ale to nic, vážně. Na to zapomeňte."

"Tak dobře, v každém případě jsem využil příležitosti a nelituji toho. Rozumné riziko, propočtené. Dokázal jsem správnost své koncepce. Přes to všechno, co se stalo, si myslím, že to stálo za to. Co si o tom myslíte vy?"

"Jak jste říkal, využil jste příležitosti a dokázal správnost své myšlenky. Takže si myslím, že to za to stálo."

Smith dopil láhev, pro svého

hosta uchránil už jenom pár třpytivých kapek.

"Mimochodem, z jak vzdálené budoucnosti jste přicestoval?"

Cestovatel časem uchwálil láhev od ginu a pohlédl na hodinky.

"Osmnáct minut," odpověděl.

"Tak za tohle to teda nestálo," řekl Smith.

Přeložil ZDENEK VOLNY

